

Fiskeri og kystdepartementet
postboks 8118 Dep

0032 Oslo

Vår ref.:
04/4500-79
Løpenr.:
28317/12

Saksbehandler:
Jarle Magnar Pedersen
Tlf. dir.innvalg:
77 78 81 52

Arkiv:
U43 SAKSARKIV
Deres ref.:

Dato:
05.10.2012

SVAR PÅ HØRING - FORSLAG TIL ENDRING I FORSKRIFT OM DRIFT AV AKVAKULTURANLEGG § 48A - FORSLAGET STØTTES IKKE

Troms fylkeskommune, ved Fylkesråd for plan og næring har behandlet høringen fra Fiskeri- og kystdepartementet av 17.09.12 om forslag til endring i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftforskriften) § 48a. Høringsfrist er 08.10.12.

Det er fattet følgende beslutning til forslaget:

1. Fylkesråd for plan og næring viser til høring fra Fiskeri- og kystdepartementet av 17.09.12 om forslag til endring i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftforskriften) § 48a. Endringsforslaget innebærer at foretak som har blitt pålagt av Mattilsynet å slakte ut fisk på grunn av sykdom, kan søke om at MTB (maksimalt tillatt biomasse) kan omdisponeres og brukes i en annen av Fiskeridirektoratets regioner. Høringsfrist er 08.10.12.
2. Fylkestinget behandlet den 07.06.11 (sak 25/11) rapporten fra ekspertutvalget om effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen (Gullestadutvalget) og fattet følgende vedtak jf. rapportens kapittel 10.12; «*Potensialet som ligger i nord i form av ledig areal - og biomassekapasitet bør fortsatt være tilgjengelig for lokale/regionale aktører. Fylkestinget stiller seg derfor kritisk til at utvalget legger opp til at regiongrensene oppheves og erstattes av produksjons -områder med adgang til miljøbetinget flytting dersom dette minsker mulighetene til utvidelser og økning av produksjonen for aktører med lokal forankring (jf. kap.10.12).*»
3. Fylkesråd for plan og næring støtter ikke høringsforslaget fra Fiskeri- og kystdepartementet om endringer i akvakulturdriftforskriftens § 48a, da forslaget bl.a vil, kunne virke konkurransevridende for mindre og mellomstore selskap, legger opp til en videre nedbygging av regiongrensene, vil kunne minske mulighetene for aktører med lokal forankring og kan medføre økt sykdomsrisiko i friske regioner.

Vurdering

Etter akvakulturlovverket er hovedregelen at en tillatelse (konsesjon) som er tildelt i en region ikke kunne benyttes i andre regioner eller overføres til andre regioner. Dette for å ivareta regionalpolitiske hensyn.

Konsesjoner ble tidligere tildelt med kommunebinding for å sikre lokal verdiskapning av matfiskproduksjonen. Senere ble kommunebindingen opphevet slik at aktørene kunne flytte konsesjonene fritt innen en region/fylke. Dette medførte større lokaliteter og bedre fleksibilitet for produsentene.

I 2009 kom regelen om interregionalt biomassetak (akvakulturdriftforskriften § 48a) for å sikre produsenter i to tilgrensede regioner (eks Nordlaks Oppdrett AS) fleksibilitet, og i 2011 kom forslaget fra ekspertutvalget om effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen (Gullestadutvalget) om etablering av større driftsområder uavhengig av regiongrenser.

Forslaget fra Fiskeri- og kystdepartementet av 17.09.12 innebærer at matfiskoppdrettere av laks og ørret, ved utbrudd av sykdom og påfølgende utslaktingsvedtak fra Mattilsynet, nå skal få tilgang til å midlertidig produsere «tapt biomasse» i en annen region/regioner i landet. I dette ligger en forutsetning om at foretaket allerede er etablert i regionen(e), har ledig kapasitet, og har lokalitetsklarering for ytterligere vekst eller et nytt utsett i regionen(e) produksjonen ønskes flyttet til. I tillegg vil en slik omfordeling av produksjonen kun gjelde midlertidig, dvs. at tillatelsen opphører senest når produksjonen er gjenopprettet i den regionen der nedslaktingen ble pålagt.

Fylkestinget behandlet i juni 2011 rapporten fra ekspertutvalget om effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen (Gullestadutvalget). Her ble også forslaget om handlingsregel for regional justering av MTB og adgang til miljøbegrunnet flytting behandlet. Fylkestinget fattet følgende vedtak den 07.06.11 (sak 25/11) jf. rapportens kapittel 10.12:

«Potensialet som ligger i nord i form av ledig areal - og biomassekapasitet bør fortsatt være tilgjengelig for lokale/regionale aktører. Fylkestinget stiller seg derfor kritisk til at utvalget legger opp til at regiongrensene oppheves og erstattes av produksjons -områder med adgang til miljøbettinget flytting dersom dette minsker mulighetene til utvidelser og økning av produksjonen for aktører med lokal forankring (jf. kap.10.12).»

Forslaget kan medføre positive ringvirkninger regionalt/ lokalt dersom det settes krav om at omfordelt biomasse slaktes og videreforedles innen den regionen som får økt MTB, eks. at omfordelt biomasse innenfor Lerøy Seafood Group ASA skal slaktes og videreforedles på Lerøy Aurora AS sitt slakteri på Skjervøy. Det settes imidlertid ikke slikt krav i forslaget og man må derfor påberegne at MTB blir skipet ut til andre regioner i landet for endelig slakting og videreforedling. Det vises her til Kyst.no den 02.10.12 hvor SalMar ønsker å flytte MTB fra Trøndelag til Troms og Finnmark for så å sende fisken tilbake igjen til slakting på Frøya.

Fiskeri- og kystdepartementet foreslår at Fiskeridirektoratet, i enkeltvedtak, fastsetter nærmere bestemmelser. Det kan i denne forbindelse stilles spørsmål om hvordan slike søknader skal/bør vurderes og behandles i praksis?

Man kan også se for seg at Mattilsynet pålegger brakklegging av større områder i en region, og ikke bare enkeltlokaliteter. En håndtering av omfordeling av store mengder biomasse og vurdering av behovet for dette vil da være svært utfordrende sammen med vurderinger for kapasitet for utsett i «friske» regioner.

Ved å tillate endringen slik departementet foreslår, må en medregne større press på sjøarealer i nord. Flyttebevegelsen av «tapt» biomasse må også forventes å gå nordover. Dette

begrunnes med vedvarende sykdom i midt og vest Norge. Veterinærinstituttet har så langt i 2012 registrert hele 98 tilfeller av PD (vedlagt). Av disse var kun 2 % registrert i de tre nordligste fylkene som stod for nær 36 % av den samlede solgte mengden av slaktet laks i Norge for 2011 (Kilde, Fiskeridirektoratet).

Troms har fortsatt relativt lav selvforsyningsgrad av smolt. En omfordeling av biomasse vil derfor kunne medføre økt «import» av smolt fra andre landsdeler og regioner for å realisere en produksjonen. Dette vil kunne øke risikoen for sykdom i friske områder noe som er lite ønskelig. Er det dårlige strukturer og miljømessige forhold som er årsaken til sykdom i en region, bør disse problemene løses innen de enkelte regionene.

Troms Fylkeskommune mener videre at forslaget kan virke konkurransevridende for mindre og mellomstore selskaper som i dag kun drifter innenfor en enkelt region og ikke har anledning til å benytte seg av en slik regel. Dette fordi mindre og mellomstore selskaper som i dag kun driver i Troms, følgelig vil bli påført større tap, enn om man har anledning til å «redde» produksjonen ved flytting av biomasse til et annet fylke. Forslaget vil derfor helt klart være fordelaktig for de store aktørene, noe som vil være uheldig.

De regionale fortrinnene som matfiskprodusentene i Troms har i dag bør og må opprettholdes. Den lokale forankringen vil kunne forvitte til fordel for selskaper med tilknytning til andre landsdeler.

Dersom forslaget går igjennom vil utviklingen mot færre og større aktører nasjonalt skyte ytterligere fart, og bindingen mellom selskaper og region/kommune vil bli svekket. Konkurransen om arealet som i dag er tilgjengelig for de lokale og regionale aktørene vil øke, og aktørenes muligheter for videre økning av MTB (jfr. 5% økning av MTB for Troms og Finnmark i 2011) og nytildelinger av konsesjoner for å styrke allerede etablerte strukturer vil kunne bli redusert.

Endringsforslaget vil medføre administrative konsekvenser for forvaltningen, som økt søknadsbehandling for fylkeskommunen og økt tilsyn og kontroll for bla. Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. Departementet skriver at økonomiske konsekvenser dekkes innenfor rammen av tilsynsmyndighetenes tildelte midler.

Med vennlig hilsen

Anne Hjortdahl
Ass. Plan og næringsjef

Jarle M. Pedersen
rådgiver

Kopi

Fylkeskommunen i Finnmark
Fylkeskommunen i Nordland
Fiskeridirektoratet region Troms, Postboks 185, Sentrum 5804 BERGEN
Fylkesmannen i Troms, Miljøvern avdelingen, Postboks 6105 9291 TROMSØ
Mattilsynet i Nord-Troms, Felles postmottak, Postboks 383 2381 BRUMUNDDAL
Mattilsynet i Midt-Troms, Felles postmottak, Postboks 383 2381 BRUMUNDDAL
Mattilsynet i Sør-Troms, Felles postmottak, Postboks 383 2381 BRUMUNDDAL
Mattilsynet i Tromsø, Felles postmottak, Postboks 383 2381 BRUMUNDDAL
Frøde Mikalsen
Kari- Anne Opsal

